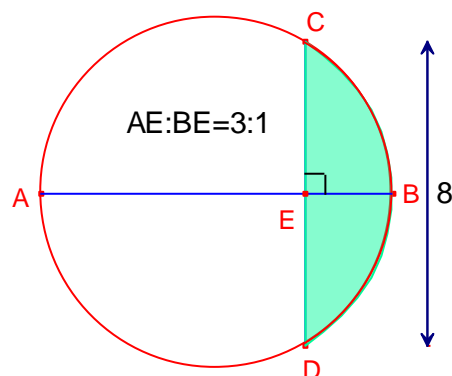

Problemes de Geometria per a l'ESO 285

2841.- Siga E el punt del diàmetre \overline{AB} de la circumferència tal que $\overline{AE}:\overline{BE} = 3:1$
 Siga $\overline{CE} = 8$ perpendicular al diàmetre.
 Calculeu l'àrea de la zona ombrejada.

Solució:

Siga O el centre de la circumferència.

Siga $\overline{BE} = x, \overline{AE} = 3x$

$\overline{OA} = 2x, \overline{OE} = x$

El diàmetre \overline{AB} és mediatriu de la corda \overline{CD} .

Aleshores, $\overline{CE} = \overline{DE} = 4$

Aplicant la potència del punt E respecte de la circumferència:

$$\overline{AE} \cdot \overline{BE} = \overline{CE} \cdot \overline{DE}$$

$$3x \cdot x = 4 \cdot 4$$

Resolent l'equació:

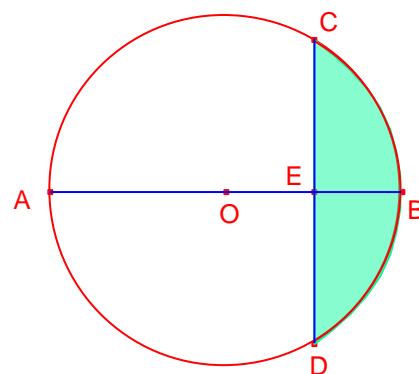
$$x = \frac{4\sqrt{3}}{3}$$

$$\frac{\overline{CE}}{\overline{OE}} = \sqrt{3}$$

Aleshores, $\angle COD = 120^\circ$

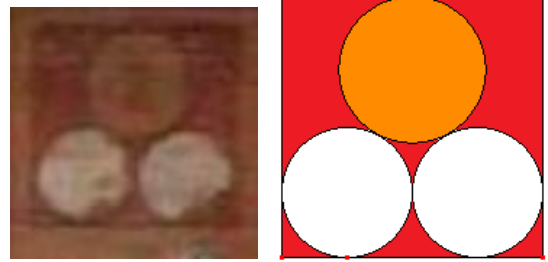
L'àrea ombrejada és igual a un sector de 120° menys l'àrea del triangle $\triangle OCD$:

$$S = \frac{1}{3}\pi \left(\frac{8\sqrt{3}}{3}\right)^2 - \frac{1}{2} \frac{4\sqrt{3}}{3} \cdot 8 = \frac{64}{9}\pi - \frac{16}{3}\sqrt{3} \approx 13.1026$$

2842.- En l'interior d'un quadrat hi ha tres circumferències tangents dos a dos. Calculeu la proporció dels radis de les dues circumferències.

Prefectura Aichi

Solució:

Siga la circumferència de centre O i radi $\overline{OT} = \overline{OQ} = r$

Siga la circumferència de centre P i radi $\overline{PK} = R$

Siga el quadrat $ABCD$ de costat $\overline{AB} = 4r$

$$\overline{PT} = 3r - R$$

$$\overline{OP} = R + r$$

Aplicant el teorema de Pitàgores al triangle rectangle $\triangle OTP$:

$$(R + r)^2 = (3r - R)^2 + r^2$$

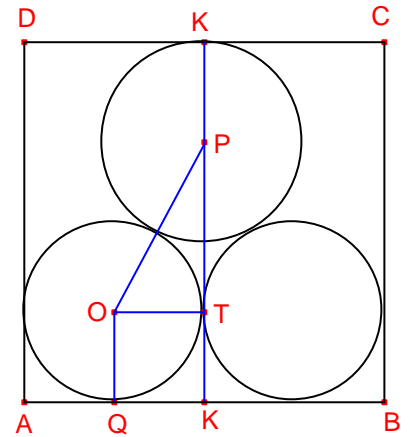
Simplificant:

$$2Rr = 9r^2 - 6Rr$$

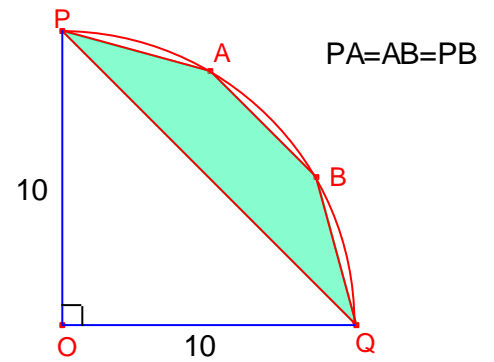
$$8R = 9r$$

$$\frac{r}{R} = \frac{8}{9}$$

$$\frac{r}{R} = \frac{8}{9}$$

2843.- Siga el quadrant de centre O i radi $\overline{OP} = \overline{OQ} = 10$
 Siguen A, B el unt de l'arc tal que $\overline{PA} = \overline{AB} = \overline{PB}$
 Calculeu l'àrea del quadrilàter $PABQ$.

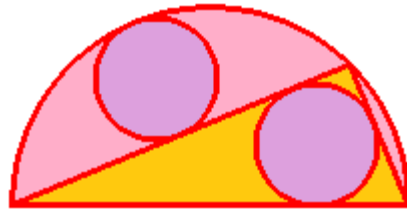
Solució:

$$\angle POA = \angle AOB = \angle BOQ = 30^\circ$$

L'àrea del quadrilàter $PABQ$ és:

$$S_{PABQ} = 3 \cdot S_{POA} - S_{OPQ} = 3 \cdot \frac{1}{2} \cdot 10 \cdot 10 \cdot \sin 30^\circ - \frac{1}{2} \cdot 10 \cdot 10 = 75 - 50 = 25$$

2844.- Les dues circumferències tenen radi 4.
 Calculeu el radi de la semicircumferència.

Solució:

Siga la semicircumferència de centre O i diàmetre $\overline{AB} = 2R$

Siga el triangle rectangle $\triangle ABC$, $C = 90^\circ$

Siga la circumferència de centre P i radi $\overline{PT} = 4$

T és el punt mig del costat \overline{AC} , $\angle ATO = 90^\circ$

$\overline{OT} = R - 8$

Aplicant el teorema de Pitàgores al triangle rectangle $\triangle AOT$:

$$\overline{AT} = \sqrt{R^2 - (R - 8)^2} = \sqrt{16R - 64}$$

Els triangles rectangles $\triangle AOT$, $\triangle ABC$ i de raó 1: 2

$$\overline{BC} = 2R - 16, \overline{AC} = 2\sqrt{16R - 64}$$

El radi de la circumferència inscrita al triangle rectangle $\triangle ABC$ és:

$$4 = r = \frac{\overline{AC} + \overline{BC} - \overline{AB}}{2}$$

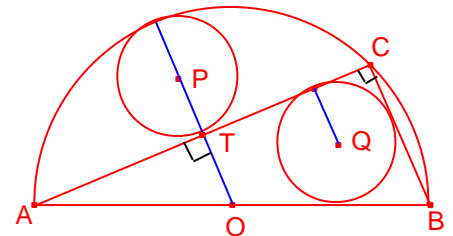
$$4 = \frac{2\sqrt{16R - 64} + 2R - 16 - 2R}{2}$$

Simplificant:

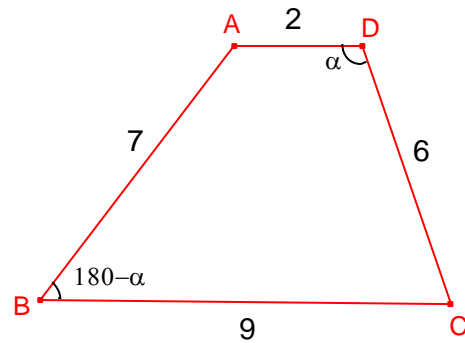
$$12 = \sqrt{16R - 64}$$

Resolent l'equació:

$$R = 13$$

2845.- Calculeu l'àrea del quadrilàter $ABCD$ de costats 2, 6, 9, 7 i angles oposats suplementaris.

Solució:

Siga $\overline{AC} = x$

Aplicant el teorema del cosinus als triangles $\triangle ABC$:

$$x^2 = 7^2 + 9^2 - 2 \cdot 7 \cdot 9 \cdot \cos(180^\circ - \alpha)$$

$$x^2 = 130 + 126 \cdot \cos \alpha$$

Aplicant el teorema del cosinus als triangles $\triangle ABC$, $\triangle ACD$:

$$x^2 = 2^2 + 6^2 - 2 \cdot 2 \cdot 6 \cdot \cos \alpha$$

$$x^2 = 40 - 24 \cdot \cos \alpha$$

Restant ambdues expressions i simplificant:

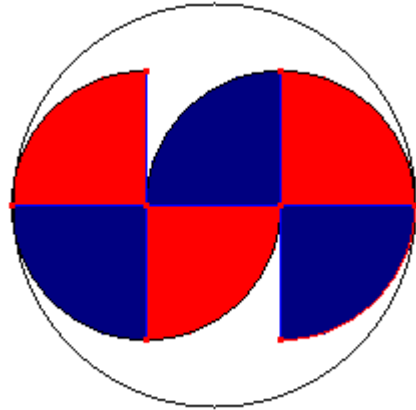
$$\cos \alpha = -\frac{3}{5}$$

$$\sin \alpha = \frac{4}{5}$$

L'àrea del quadrilàter $ABCD$ és:

$$S_{ABCD} = \frac{1}{2}(7 \cdot 9 + 2 \cdot 6) \sin \alpha = \frac{1}{2}(7 \cdot 9 + 2 \cdot 6) \frac{4}{5} = 30$$

2846.- Calculeu la proporció entre l'àrea de la zona ombrejada i l'àrea del cercle exterior.

Solució:

Siga P el centre del quadrat de circumferència

Siga $\overline{PA} = r$ radi del quadrat de circumferència.

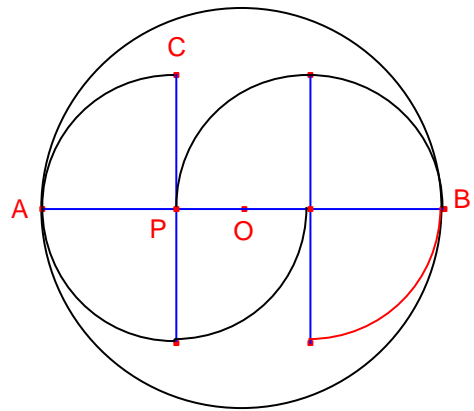
Siga $\overline{AB} = 3r$ diàmetre de la circumferència exterior de centre O .

El radi de la circumferència exterior és:

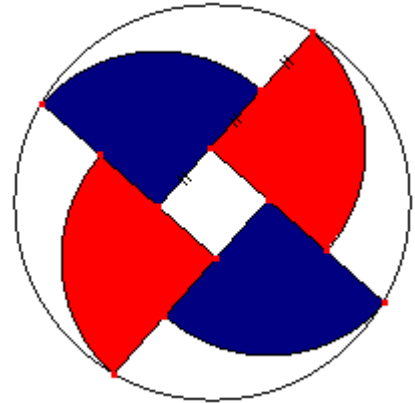
$$\overline{OA} = \frac{3}{2}r$$

La proporció d'àrees és:

$$\frac{S_{\text{ombrejada}}}{S_{\text{total}}} = \frac{\frac{3}{2} \cdot r^2}{R^2} = \frac{\frac{3}{2} \cdot r^2}{\left(\frac{3}{2}r\right)^2} = \frac{2}{3}$$

2847.- Calculeu la proporció entre l'àrea de la zona ombrada i l'àrea del cercle exterior.

Solució:

Siga el quadrat de centre K i radi $\overline{KB} = 2a$

Siguen A, C centres de dos quadrants.

Siga $\overline{AK} = a$

El centre O de la circumferència exterior és el punt mig del segment \overline{AC}

Siga $\overline{OB} = R$ radi de la circumferència exterior.

Aplicant el teorema de Pitàgores al triangle rectangle

$\triangle AKC$

$$\overline{AC} = a\sqrt{2}$$

Aplicant el teorema de Pitàgores al triangle rectangle

$\triangle BKC$

$$\overline{BC} = a\sqrt{5}$$

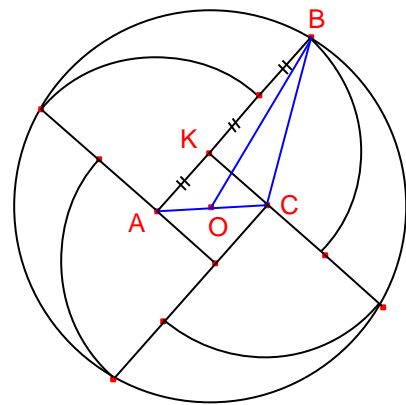
\overline{OB} és mitjana del triangle $\triangle ABC$, aleshores:

$$R^2 = \frac{2 \cdot (a\sqrt{5})^2 - 2 \cdot (3a)^2 - (a\sqrt{2})^2}{4}$$

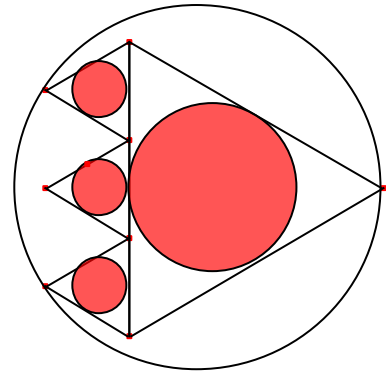
$$R^2 = \frac{13}{2}a^2$$

La proporció d'àrees és:

$$\frac{S_{\text{ombrada}}}{S_{\text{total}}} = \frac{(2a)^2}{R^2} = \frac{8}{13}$$

2848.- En la figura hi ha 4 triangles equilàter.
 Calculeu la proporció entre l'àrea ombrejada i l'àrea del cercle exterior.

Solució:

Siga el triangle equilàter menut $\triangle ADE$ de costat $\overline{AD} = c$

Siga la circumferència inscrita al triangle $\triangle ADE$ de centre P i radi $\overline{PT} = \frac{\sqrt{3}}{6}c$

Siga La circumferència inscrita al triangle equilàter $\triangle ABC$
 El seu radi és:

$$\overline{IK} = 3\overline{PT} = \frac{\sqrt{3}}{2}c$$

$$\overline{EG} = 2c, \overline{EF} = c, \overline{BF} = 4\overline{FK} = 2\sqrt{3}c$$

Aplicant el teorema de Pitàgores al triangle rectangle $\triangle EFB$:

$$\overline{BE} = c\sqrt{13}$$

Siga $\alpha = \angle EBF$

$$\sin \alpha = \frac{\sqrt{13}}{13}, \cos \alpha = \frac{2\sqrt{3}\sqrt{13}}{13}$$

$$\sin 2\alpha = 2 \cdot \sin \alpha \cdot \cos \alpha = \frac{4\sqrt{3}}{13}$$

Siga la circumferència exterior de centre O i radi $\overline{OB} = R$

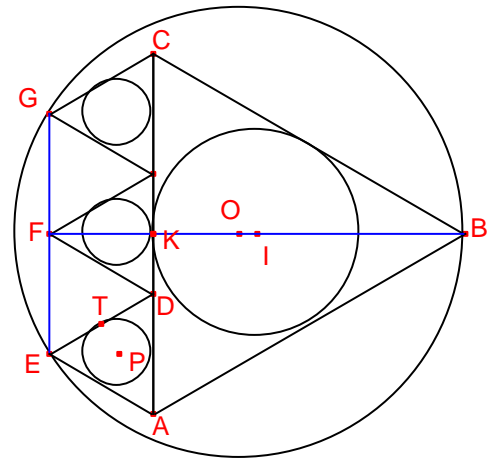
Aplicant el teorema dels sinus al triangle $\triangle EGB$

$$\frac{2c}{\frac{4\sqrt{3}}{13}} = 2R$$

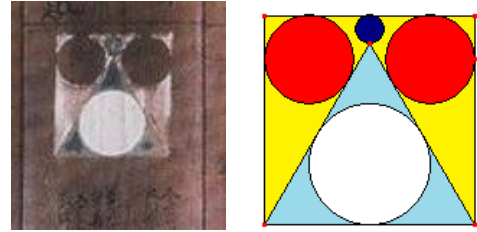
$$R = \frac{13\sqrt{3}}{12}c$$

La proporció d'àrees és:

$$\frac{S_{\text{ombrejada}}}{S_{\text{total}}} = \frac{3 \cdot \left(\frac{\sqrt{3}}{6}c\right)^2 + \left(\frac{\sqrt{3}}{2}c\right)^2}{R^2} = \frac{c^2}{\left(\frac{13\sqrt{3}}{12}c\right)^2} = \frac{48}{169}$$

2849.- La figura està formada per un quadrat, un triangle equilàter i quatre circumferències.
 Prefectura Okayama

Solució:

Siga $ABCD$ el quadrat de costat $\overline{AB} = c$

Siga el triangle equilàter $\triangle ABE$

Siga M el punt mig del costat \overline{AB}

Siga O el centre de la circumferència inscrita al triangle $\triangle ABE$ de radi $r = \overline{OM}$

$$\overline{ME} = \frac{\sqrt{3}}{2} c$$

$$r = \frac{1}{3} \overline{ME} = \frac{\sqrt{3}}{6} c$$

Siga Q el centre de la circumferència superior de radi $s = \overline{QE}$

$$2s = c - \frac{\sqrt{3}}{2} c$$

$$s = \frac{2 - \sqrt{3}}{4} c$$

$$\frac{s}{r} = \frac{\frac{2 - \sqrt{3}}{4} c}{\frac{\sqrt{3}}{6} c} = \frac{2\sqrt{3} - 3}{2}$$

La recta AE talla el costat \overline{CD} en el punt K .

Siga P el centre de la circumferència inscrita al triangle $\triangle ADK$ de radi $t = \overline{PT}$

El radi de la circumferència inscrita al triangle rectangle és:

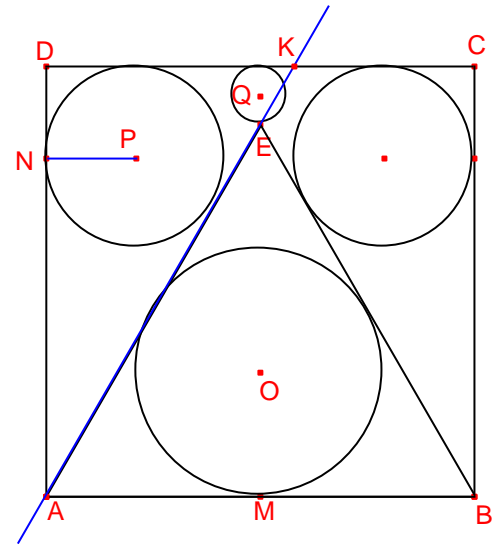
$$t = \frac{\overline{AD} + \overline{DK} - \overline{AK}}{2}$$

$$\angle DAK = 30^\circ$$

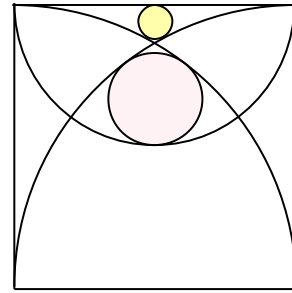
$$\overline{DK} = \frac{\sqrt{3}}{3} c, \overline{AK} = \frac{2\sqrt{3}}{3} c$$

$$t = \frac{c + \frac{\sqrt{3}}{3} c - \frac{2\sqrt{3}}{3} c}{2} = \frac{3 - \sqrt{3}}{6} c$$

$$\frac{t}{r} = \frac{\frac{3 - \sqrt{3}}{6} c}{\frac{\sqrt{3}}{6} c} = \sqrt{3} - 1$$

2850.- Calculeu la proporció entre les àrees de les dues circumferències.

Solució:

Siga el quadrat $ABCD$ de costat $\overline{AB} = c$.

Siga O el centre de la circumferència gran de radi

$$\overline{OT} = R$$

Siguen M, N els punts migs dels costats $\overline{AB}, \overline{CD}$, respectivament.

$$\overline{OM} = \frac{1}{2}c + R, \overline{OB} = c - R, \overline{BM} = \frac{1}{2}c$$

Aplicant el teorema de Pitàgores al triangle rectangle

$\triangle OMB$:

$$(c - R)^2 = \left(\frac{1}{2}c + R\right)^2 + \left(\frac{1}{2}c\right)^2$$

Simplificant:

$$R = \frac{1}{6}c$$

Siga P el centre de la circumferència menuda de radi

$$\overline{PN} = r$$

$$\overline{PM} = c - r, \overline{AP} = c + r, \overline{AM} = \frac{1}{2}c$$

Aplicant el teorema de Pitàgores al triangle rectangle $\triangle AMP$:

$$(c + r)^2 = (c - r)^2 + \left(\frac{1}{2}c\right)^2$$

Simplificant:

$$r = \frac{1}{16}c$$

La proporció entre els radis és:

$$\frac{r}{R} = \frac{3}{8}$$

